

URBÁNNÍ A RURÁLNÍ STUDIA

jaro 2015

(6 + 7)

Gustav Novotny

Co jsme dělali posledně...

- Host - 9.dubna: Honza Otáhal – odborník na hybriditu a nexus v okolí Brna
- Aktivita: prvky urbánu v Brně. Percepce vybraných objektů.
- Modelový příklad k 2. semestrálnímu úkolu – vybrané téma drobných sakrálních staveb

Další program

Organizační info

- Historické kauzality v pohledu na kulturní krajinu
 - Od renesance po současnost
- Šumné Brno – celé VIDEO

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1008546862-sumna-mesta/>

Výuka ve zbytku kurzu

- Terénní cvičení
 - V týdnu od 4.května
 - V týdnu od 11.května
- seminář v květnu (?) - zakončení

TÉMATA VÝZKUMNÉHO ÚKOLU Č. 2 – Sk. Pondělí 12 h

•Do 30. Dubna

- 1) Rozrůstání města v posledních 25 letech - **Pichlová**
- 2) Analýza panelových sídlišť – komparace v daném segmentu
- 3) Skladba obyvatelstva jednotlivých čtvrtí (podle věku, rasy, genderu...)
- 4) Vojenské areály a brownfieldy v Brně – **Hradecká, Sosnovcová**
- 5) Drobná sakrální architektura
- 6) Zahrádkářské kolonie – **Kartous, Šilhák**
- 7) Dopravní stavby
- 8) Zaniklé (a vznikající?) železniční tratě – **Nedvědický, Závodný**
- 9) Rozrůstání MHD – analýza příměstských lokalit – **Hebelka, Tajovský**
- 10) Zdravotnická zařízení a jejich obslužnost
- 11) Zemědělské plochy v Brně a v příměstském prostoru
- 12) Dělnické kolonie

•1. semestrální úkol – možnost posunutí

TÉMATA VÝZKUMNÉHO ÚKOLU Č. 2 – Sk. Čtvrtek 18 h

•Do 30. Dubna

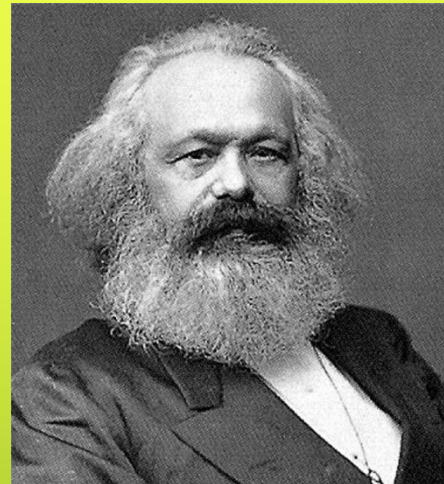
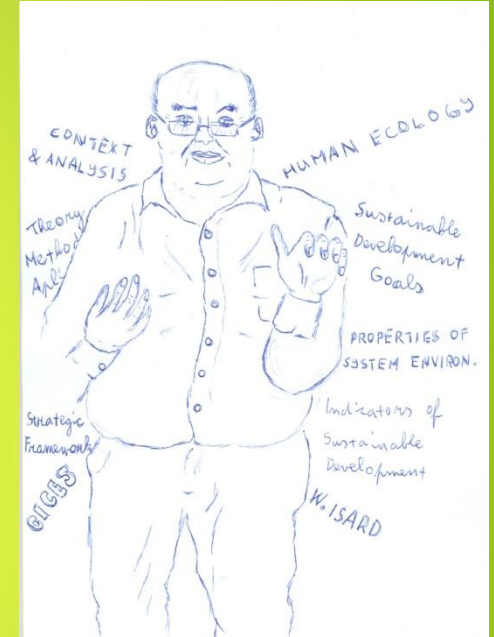
- 1) Rozrůstání města v posledních 25 letech – **Adlerová, Vank**
- 2) Analýza panelových sídlišť – komparace v daném segmentu – **Lhotský, Šulc**
- 3) Skladba obyvatelstva jednotlivých čtvrtí (podle věku, rasy, genderu...)
- 4) Vojenské areály a brownfields v Brně - **Hrubanová, Dvořáčková**
- 5) Drobná sakrální architektura
- 6) Zahrádkářské kolonie – **Stehno, Umlauf**
- 7) Dopravní stavby - **Řehůřková, Kalianková**
- 8) Zaniklé (a vznikající?) železniční tratě
- 9) Rozrůstání MHD – analýza příměstských lokalit – **Kubíček, Kura**
- 10) Zdravotnická zařízení a jejich obslužnost
- 11) Zemědělské plochy v Brně a v příměstském prostoru - **Nazarej, Štěpán**
- 12) Dělnické kolonie – **Hvězda, Troppová**

•1. semestrální úkol – možnost posunutí

1. Semestrální úkol – další část a dokončení

- 1) nalézt příklady (ideálně větších) ploch v rámci 6 typů urbánně/rurálního kontinua
- 2) ve svém segmentu definovat 3 zapomenutá/těžko dostupná místa – přehledně, odrážky
- 3) zamyslet se nad problémy (a možnostmi jejich řešení) v rámci těchto segmentů – mentální mapa?
Celkově 1 až 2 strany
- metodika: terénní výzkum, vlastní fotografie, vlastní percepce
- 1. úkol: 15. května (?)

Přístupy ke krajině – otázky moci

Social Formation and Symbolic Landscape by Denis Cosgrove

- Zabýval se kulturní krajinou a historickými zásahy do přírody
- Kulturní marxismus – chápání vztahů mezi krajinou, uměním, sociálními a ekonomickými vztahy
- Giovanni Bellini, Giorgione, Tizian nebo Paolo Veronese: *první, kteří zachytili povahu literární Arcadie v malbě*
- Podstata argumentace Denise Cosgrova spočívá v tom, že tato idylická (a idealizovaná) vize krajiny zakrývala soudobé materiální podmínky italského venkovského života

Renaissance a marxizmus..

- Elitářské a aristokratické vize lidské společnosti a přírody. Takové vize jsou často výrazně vzdálené od reálného podoby práce a života na venkově
- Umění v minulosti bylo mystifikační, protože privilegovaná minorita usilovala o vlastní vytvoření historie, která by zpětně ospravedlnila roli vládnoucích tříd
- Umělecké ztvárnění rurálního života nabízí stabilní, unifikovanou, téměř rovnostářskou společnost

Allegory of the triumph of summer by Antoine Caron.

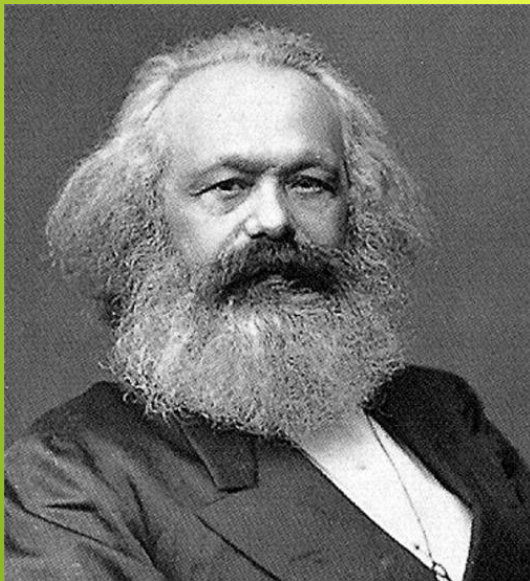

Les Bergers d'Arcadie by Nicolas Poussin

Složky moci v raném novověku

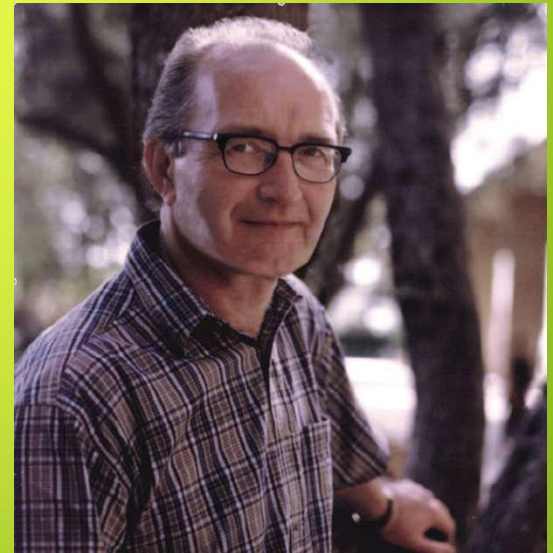
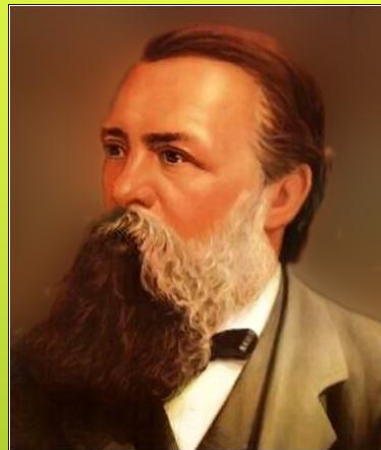
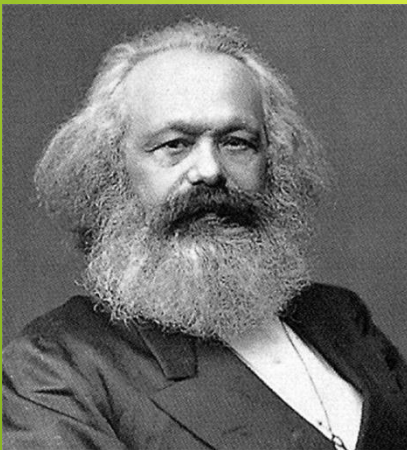
- Cosgrove – cílem knihy bylo podívat se více pod povrch, pod „nablýskanou fasádu“ a objevit důkazy „drsného konfliktu“, který byl (z určitých mocenských důvodů) popírán
- Daniels (1982) argumentuje, že krajina jako *way of seeing*, je duplicitní, podvodná, vícečetná, protože:
 - na jedné straně nabízí spásu, transcenci a estetické vnímání smyslové jednoty s přírodou
 - na druhé straně, funguje jako kouřové sklo zakrývající pravdu tvrdých materiálních podmínek a manipuje náš pohled, takže si neuvědomujeme vzdálenost, která nás dělí od světa přírody

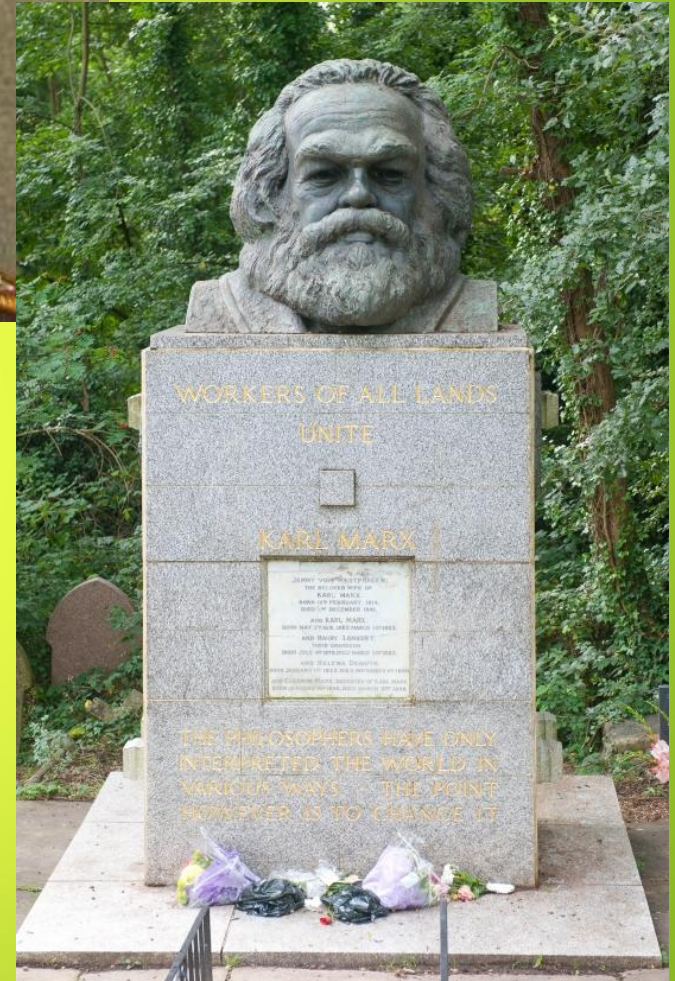
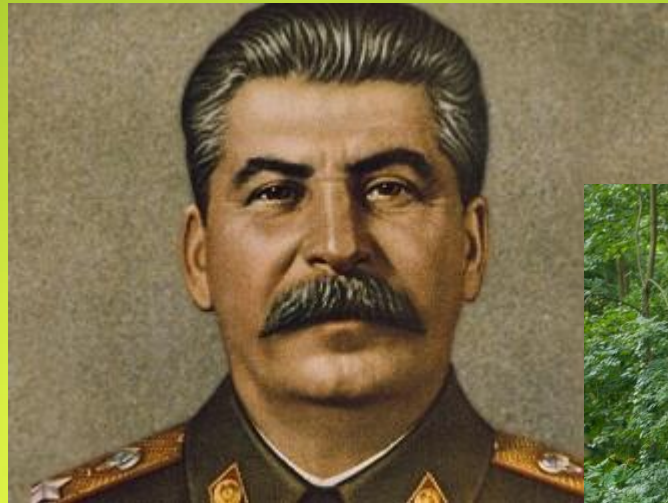

Gustave Caillebotte - Les raboteurs de parquet

Marxizmus

- Marxismus je politická praxe, filosofický a ideologický směr, který založil Karl Marx a v některých směrech rozvinul Friedrich Engels. Základním dílem politické ekonomie marxismu je *Kapitál* (Wiki 2015).
- Základem marxismu je historický a dialektický materialismus: v důsledku rozvoje výrobních prostředků společenské výroby dochází k rozporu mezi třídami a k třídnímu boji mezi vykořisťovateli a vykořisťovanými. Hlavním motorem dějin je podle Marxe právě rozvoj výrobních prostředků a tím růst produktivity výroby, jimž přestanou stávající výrobní vztahy vyhovovat a rostoucí kvantita tohoto rozporu vede ke kvalitativní změně výrobních vztahů.

Projevy politické moci v krajině

Paměť krajiny, moc a architektura

Přístupy ke krajině v kulturní geografii

- 1) opona (*veil*) – humanistická geografie
- 2) text (palimpsest) - Saueroovská kulturní geografie
- 3) upřený pohled (*gaze*) – feministická geografie a syntéza obou předchozích přístupů
- Prolínání marxizmu především v NCG (*new cultural geography*)

- Zkreslený pohled na krajinu ve 21. století
- UKNEA (Wylie 2011)
- Současná podoba britského venkova?
- Záměrná práce s percepční a imaginací

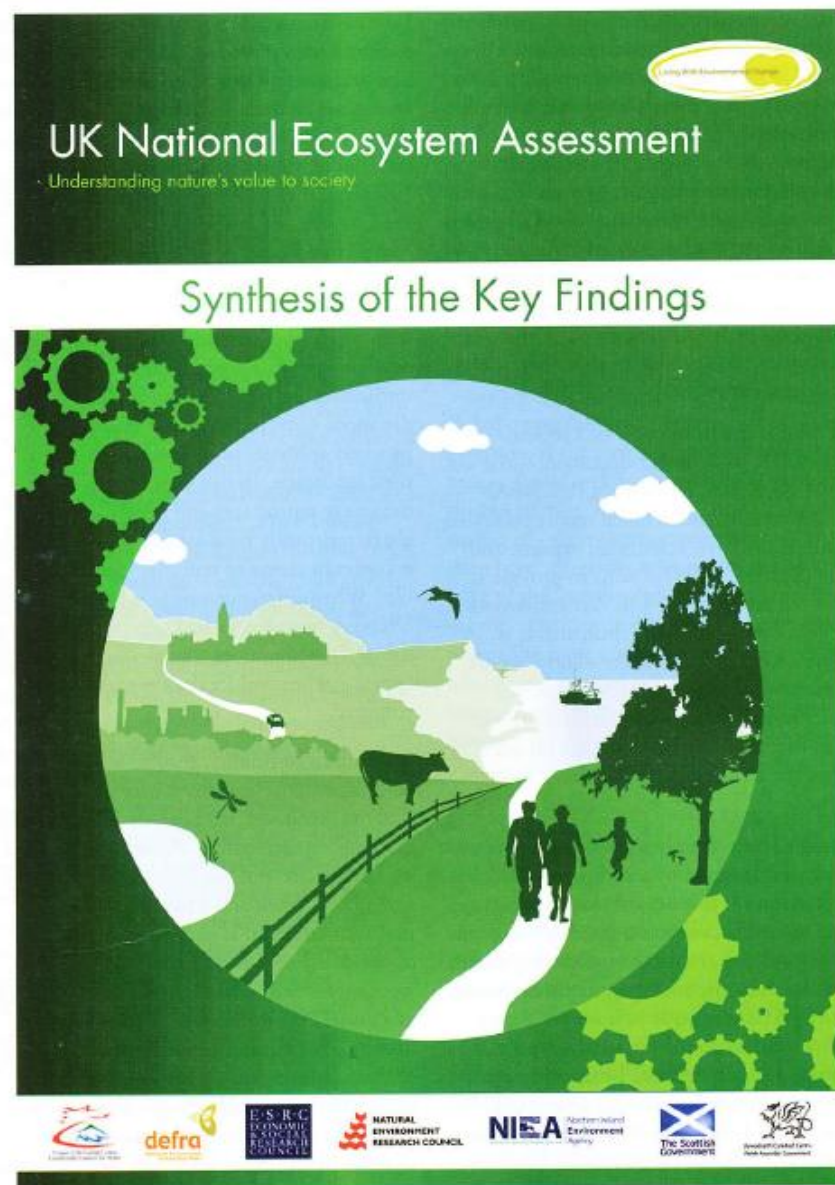

Figure 18.1 Front cover of the UK National Ecosystem Assessment Report, 2011. Credit: UK National Ecosystem Assessment

Příští seminář

- za týden...

